

Tollare

Naturreservat i Nacka kommun

Föreskrifter - Avgränsning - Skötselplan

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRESKRIFTER OCH AVGRÄNSNING

Förord.....	4
Beslut.....	5
Naturreservatets syfte.....	5
Föreskrifter.....	6
Skötsel och förvaltning.....	8
Skäl för beslut.....	8
Val av skyddsform.....	9
Överensstämmelse med ÖP och DP.....	9
Intresseprövning.....	10
Ärendets beredning.....	10
Avgränsning.....	10
Administrativa uppgifter.....	10
Beskrivning.....	11
Referenser.....	12

Kartmaterial

Översiktskarta.....	5
Beslutskarta.....	13
Förordnandekarta.....	14
Fastighetskarta.....	15
Historiska kartor.....	16-17

SKÖTSELPLAN

Hur reservatet ska tryggas.....	21
Särskilda planeringsåtgärder.....	21
Prioritering av löpande åtgärder.....	22
Huvudskötselområden- skötselbiotoper.....	22-24
Anordningar och anläggningar.....	24

Kartmaterial

Skötselbiotopkarta.....	27
Skötselplanekarta.....	29

Omslagsbild Tollare Träsk
Bildkälla Nacka kommun

FÖRORD

På kommunstyrelsens uppdrag har Trafik, Natur & Fritid genom Roger Grönwall tagit fram detta remissförslag gällande föreskrifter och skötselplan för Tollare naturreservat.

Handling och underlag har producerats av Patrik Tronde, Sven A Hermelin AB (förslagshandling, underlag rekreation och kultur, kartor och utredning av förslaget i förhållande till pågående bebyggelseplanering) och Tomas Fasth, Pro Natura (underlag naturvärden). Åsa Wilke på Novamark AB har redigerat samt satt samman layout.

Som underlag har även tidigare genomfört programarbete av NCC i olika skeden och genom olika konsulter använts. (Ekologigruppen, Perry Sörensen Arkitektkontor, WSP och Arken Arkitekter.)

Nacka kommun, maj 2009.

BESLUT

Kommunens beslut

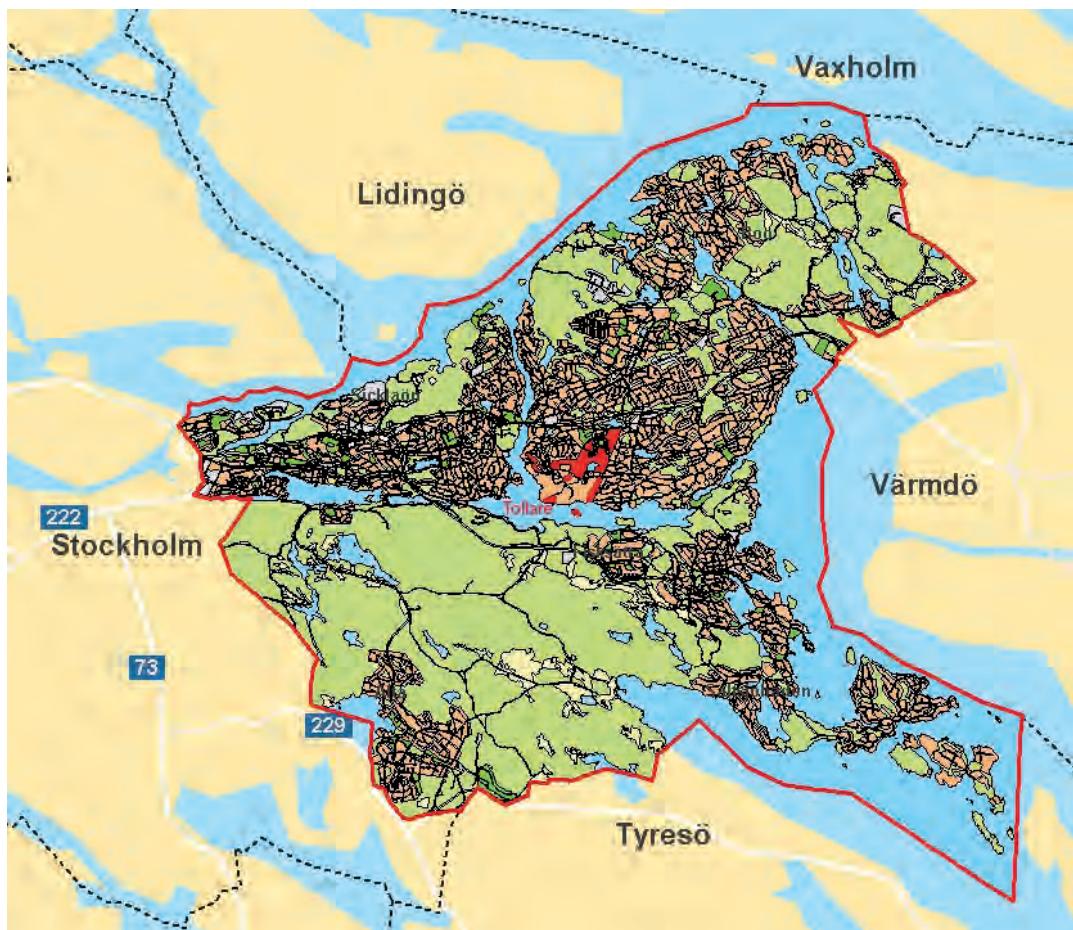
Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken beslutar kommunfullmäktige i Nacka kommun 20090525 att förklara det område som angivits på beslutskartan som naturreservat. Beslutsmyndigheten har gjort en prövning av reservatets förenlighet med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Reservatets namn ska vara Naturreservatet Tollare.

NATURRESERVATETS SYFTE

Syftet med Tollare naturreservat är att bevara och utveckla områdets värden för rekreation och biologisk mångfald.

Rekreativt värde består främst av omväxlande naturupplevelser inom ett större naturområde. Reservatets biologiska naturvärden är framförallt knutna till äldre träd och skog med ek och tall.

Översiktskarta

FÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar kommunfullmäktige med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 § miljöbalken att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna gäller inte för arbetsföretag som krävs för åtgärder som framgår av till naturreservatsbeslutet hörande skötselplan. Dock gäller att markägare och sakägare är skyldig att begränsa effekterna av sådana åtgärder och samråda med tillsynsmyndighet om hur dessa ska ske såvida de bedöms påverka natur- eller kulturmiljön.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för framtida utbyggnad eller underhåll av vägtunnel med tillhörande ledningsdragning från Sockenvägen och söderut i reservatets östra del. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för utbyggnad eller underhåll av strandpromenad öster om bruksområdet och fram till Lännersta.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

- A1. uppföra byggnad, mast eller anläggning. Elstation söder om Sockenvägen får dock byggas ut.
- A2. använda kemiska bekämpningsmedel eller konstgödsel med undantag av kemisk bekämpning av jättebjörnloka.
- A3. anlägga campingplats eller uppställningsplats för husvagnar.
- A4. anordna störande verksamhet.
- A5. anlägga bryggor utöver ersättning av befintlig brygga i Tollareträsk.
- A6. uppföra stängsel eller andra hägnader med undantag av stängsel för betesdjur. Skyddshägnad vid bergsbrant får dock uppföras i anslutning till bebyggelse och hägnad för hundrastgård får uppföras.
- A7. ta bort död ved från grova träd. Undantag gäller för säkerhetsåtgärder i anslutning till kör- och gångvägar.
- A8. plantera ut för trakten främmande växt- eller djurarter i mark och vatten.
- A9. skogsplantera öppen mark.
- A10. avverka eller utföra andra skötselåtgärder annat än som framgår av skötselplan.
- A11. anlägga ny ledning i mark, vatten eller luft. Befintliga luftledningar får dock markförläggas.
- A12. anlägga belysningsanläggning annat än vad som framgår av skötselplan.
- A13. anordna upplag (inkl. snöupplag) annat än i samband med skötsel av området och dess anläggningar.
- A14. förändra områdets permanenta topografi, ytförhållanden eller avrinningsförhållanden, t.ex. genom att gräva, spränga, borra, dika, schakta, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning. Åtgärder för att förbättra tillgänglighet för rörelsehandikappade får dock göras och arbeten på befintliga ledningar får utföras. Brofäste får anläggas på Mårtens holme.
- A15. anlägga bilväg, parkering, gångväg, cykelväg eller ridstig eller asfaltera befintlig grusväg annat än vad som framgår av skötselplan.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken angående markägares och annan sakagares skyldighet att tåla visst intrång inom naturreservatet.

För att trygga syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till marken att tåla

- B1. utmärkning av naturreservatets gränser samt uppsättning av informationsskyltar.
- B2. utförande och nyttjande av anläggningar för friluftslivet.
- B3. åtgärder i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det för allmänheten förbjudet att

- C1. fälla eller på annat sätt skada levande och döda träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att t.ex. gräva upp växter som ris och örter, eller ta bort mossor, larvar eller vedlevande svampar.
- C2. störa och skada djurlivet, t.ex. genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, fiskar, kräldjur eller groddjur.
- C3. medföra okopplad hund annat än i hägnad hundrastgård.
- C4. sätta upp skylt, affisch eller dylikt.
- C5. cykla annat än på stig och anlagd väg.
- C6. göra upp eld annat än i medhavd grill eller vid anlagd grillplats.
- C7. framföra motorfordon, med undantag för motordrivna handikapp hjälpmotorer.
- C8. ställa upp eller parkera husvagn.
- C9. tälta.
- C10. framföra båt eller bedriva annan för fågellivet störande verksamhet på Tollare träsk

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets förfatningssamling.

Andra föreskrifter som gäller för området

Allemansrätten innehåller i korthet att var och en får utnyttja annans mark och vatten för att komma ut och vistas i naturen. Allemansrätten ger rättigheter under ansvar. Huvudregel är 'inte störa – inte förstöra'. Med föreskrifterna inskränks allemansrätten på vissa punkter för att säkerställa reservatets värden. Vissa delar är redan inskränkta av annan lagstiftning som terrängkörningslagen och lokala ordningsföreskrifter och trafikföreskrifter som gäller för Nacka.

Allemansrätten och terrängkörningslagen

Allemansrätten och terrängkörningslagen i 15 kap 30§ Miljöbalken innehåller i korthet följande:
Att det inte är tillåtet att skräpa ned.

Blommor, bär och svamp, nedfallna grenar och torrt ris får plockas. Fridlysta blommor får inte plockas.

Jakt och fiske ingår inte i allemansrätten. Alla vilda däggdjur och fåglar är fredade. Djurarter

som hotas av utrotning är fridlysta, till exempel alla grodor och ormar. Djurens ungar och bon måste lämnas ifred. Att ta fågelägg räknas som jakt och är inte tillåtet.

Det finns ingen motoriserad allemansrätt. Enligt terrängkörningslagen är det förbjudet att köra bil, MC, moped och andra motordrivna fordon på barmark i terrängen. Det är inte heller tillåtet att köra med motordrivna fordon på enskilda vägar som är avstängda för motortrafik. All naturmark utanför väg (exempelvis park, åker, äng, skog och stränder) räknas som terräng.

Stigar, vandringsleder och motionsspår är också terräng i lagens mening. Det är inte tillåtet att köra där, även om förbudsskyltar saknas. Generellt undantag från förbudet gäller för jordbruk, skogsbruk, statlig eller kommunal tjänsteman, skötsel- och anläggningsarbete inom park-, idrotts-, eller friluftsområden samt inom tomt, för räddningstjänst, läkare och brandkår. Undantaget gäller om åtgärden ej kan utföras på annat lämpligt sätt.

Det är tillåtet att ta sig fram till fots, cykla, åka skidor och tillfälligt vistas i naturen om man visar hänsyn och är försiktig.

Att bada, förtöja båt tillfälligt och gå iland är tillåtet överallt utom vid tomt.

SKÖTSEL OCH FÖRVALTNING

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd fastställer kommunfullmäktige i Nacka kommun tillhörande övergripande skötselplan med huvudsakliga mål, riktlinjer och åtgärder för naturreservatets skötsel och förvaltning. Inom ramen för dessa kan kommunerna fortlöpande meddela direktiv för förvaltningen. Nacka kommun är förvaltare för naturreservatet i enlighet med § 2 förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken.

Organisation av förvaltningen vid beslutstillfället

Tillstånd och dispens från föreskrifterna beslutas av Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden som också är tillsynsmyndighet.

SKÄL FÖR BESLUT, PRIORITERADE VÄRDEN

Närnatur och utflyktsmål

Området är södra Boo:s största sammanhängande naturområde och gränsar direkt till såväl befolkta som planerade bostadsområden. Ett av de viktiga värdena är funktionen som närnatur. Närnatur utgör grunden för en rekreation av sådan omfattning att den kan ge folkhälsoeffekter och ger möjlighet till rekreation även för befolkningsgrupper med kort räckvidd som barn och äldre. Den har också ett värde genom identifikationen med den natur man bor nära. Tollare utgör idag endast i begränsad utsträckning ett utflyktsmål.

Förutsättningar för bevarande och utveckling

Naturreservatet kommer även i fortsättningen att vara tillgängligt för omkringliggande bostadsområden. Områdets attraktionskraft som utflyktsmål kan ev. förbättras genom information om områdets kvalitéer.

Förutsättningarna att bevara de värdefulla träderna och säkra en återväxt är goda. Ett återupprättande av ett öppnare eklandskap med frihuggna ekar och hagmarksliknande marker gynnar såväl kultur- och upplevelsevärden som fortbeståndet av vidkroniga gamla ekar. För att riklig

förekomst av död ved ska uppfattas som positivt av allmänheten krävs att hanteringen planeras väl och att tydlig information sprids om avsikten.

Välhävdade kulturmarker är uppskattade för rekreation och värdefulla för den biologiska mångfalden. Spridningsbiologiskt gynnsamma förhållanden kan bevaras genom sammanhängande oexploaterade områden.

Värdefullt helhetslandskap

Den utpräglade sprickdalstopografin med stora höjdskillnader ger kontraster till det tidigare betade landskapet. Den historiska markanvändningen med betesdrift har skapat förutsättningar för ekbeståenden. Eklandskapet med lövrika dungar och bryn intill öppna marker utgör en värdefull helhet med värden för natur, kultur och rekreation. De grova äldre träd (framförallt ek och tall) som finns i området utgör det huvudsakliga värdet ur biologisk synpunkt. Flertalet skyddsvärda organismer är beroende av förekomsten av död ved. Även upplevelsemässigt är enskilda träd och de gamla trädbestånden ett av de viktigaste värdena.

VAL AV SKYDDSFORM

Invånarantalet i Nacka beräknas öka. Därmed ökar också behovet av attraktiva områden för rekreation. För att kommunens mångfald ska kunna värnas ställs krav på hög biologisk och rekreativ värdetäthet i kvarvarande friområden. Att bevara och utveckla värdefulla natur- och friluftsområden är därmed en långsiktig fråga av avgörande betydelse för såväl folkhälsa som hållbar utveckling. Reservatsbildning är idag det enda tillgängliga instrumentet för långsiktigt skydd.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED ÖP OCH DP

Nackas översiktplan anger att området ska utredas som naturreservat. Strandskydd gäller för delar av området. För en mindre del av området finns en gällande detaljplan som medger vilabebyggelse. Arbetet med att ta fram en ny detaljplan för detta område samordnas med naturreservatsärendet vilket innebär att överensstämme kommer att uppnås.

Reservatets nordöstra del omfattar parkmark och vattenområde inom stadsplan 7395. Reservatets gräns anpassas så att planerad lokalgata kan byggas ut enligt detaljplan 377. Överensstämme uppnås med gällande detaljplaner.

Överensstämmelse med pågående bebyggelseplanering

Sedan 2004 har arbete med bebyggelseplanering pågått i Tollareområdet.

Ett program godkändes av kommunstyrelsen 2006-11-27 § 210. I programmet framgår bl.a.: ”Följande bör studeras i det fortsatta planarbetet:

Mer djupgående inventeringar av de biologiska värdena och hur ev. värdefulla områden säkerställs och vårdas.

Hur bevarar man platser för lugn och naturupplevelser”

Detta har nu genomförts som del i naturreservatsutredningen.

INTRESSEPRÖVNING

Inskräckningarna bedöms inte påverka något enskilt eller allmänt intresse i större utsträckning än nödvändigt med hänsyn till skyddsbehovet.

ÄRENDETS BEREDNING

Förslag till naturreservat har genomgått en bred remissbehandling under tiden 2008-05-12 - 2008-07-02. Ärendet samordnas med pågående detaljplanearbete.

AVGRÄNSNING

Området begränsas framförallt av befintliga eller planerade bebyggelseområden. De angränsande vattenområden har betydelse för naturupplevelsen men bedöms inte vara lämpliga att skydda som naturreservat.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Benämning	Naturreservatet Tollare
Kommun	Nacka
Socken	Boo
Fastigheter/Markägare	se förteckning
Areal	ca 80 ha
Förvaltare	Nacka kommun

Fastighetsförteckning

Se kompletterande fastighetskarta.

Fastighetsbeteckn. Ägare

1:1	Nacka kommun
1:3	Nacka kommun
1:16	NCC
1:17	NCC
1:150	NCC
1:157	NCC
1:162	NCC
1:163	NCC
1:164	NCC
1:165	NCC
1:166	NCC
1:167	NCC
1:168	NCC
1:169	NCC
1:170	NCC
1:171	NCC
1:172	NCC
1:173	NCC
1:174	NCC

1:175	NCC
1:176	NCC
2:2	Jerntorget
5:1	Nacka kommun
25:1	Erstavik

BESKRIVNING

Friluftsliv och upplevelsevärden

Tollareområdet har stora rekreationsvärden för närerekreation. Områdets storlek och varierande upplevelsevärden utgör det största värdet.

Fågellivet i Tollare träsk utgör ett mål för naturintresserade. De mäktiga gamla ekarna och tallarna uppskattas även av dem som inte känner igen de organismer som är knutna till träden. De biotoper som utgör grunden för höga naturvärden ger också stora upplevelsevärden. Det finns partier med skog som genom hög ålder och relativt ostört läge ger en skogskänsla. Lokalt är detta av stor betydelse då det är en av de viktigaste rogovande rekreativa miljöerna och som det råder brist på i Nacka.

Kulturhistoria och markanvändning

Tollare har i kommunens kulturminnesvårdsprogram värderats som en s.k. helhetsmiljö. Gården som ligger i den odlade dalgången ger än idag ett samlat intryck av lantlig miljö och bidrar till områdets upplevelsevärden. Eklandskapet intill de öppna markerna som sträcker sig från folkhögskolans område och över till andra sidan Sockenvägen har en central del av detta värdet.

Det finns inga kända förhistoriska lämningar inom området men Tollare gård har anor från 1400-talet. Detta innebär att vissa marker odlades redan då. Under 1700-talet lydde Tollare under Boo-säteri och gården arrenderades av en rad skilda adelssläkter. År 1829 friköptes gården och under 1800-talet kom gården att nyttjas som en ståndsmässig extrabostad åt olika stockholmsfamiljer som endast periodvis vistades på platsen. Det praktfulla lantstället sköttes av anställda rättare och lantarbetare och någon släkt valde att utarrendera hela jordbruksområdet.

Fabrikör Hedenström från Norrköping köpte gården och dess marker 1918 och 1922 anlade han det moderna pappersbruket vid Lännerstasundet. Bruket expanderade med ett träsliperi för framställning av trämassa samt ytterligare pappersmaskiner. Tillverkningen bestod främst av tryck- och omslagspapper. Vid Hedenströms död 1933 styckades pappersbruket av från gården och Stockholms Godtemplarorden tog över gården för att driva pensionat och semesterhem. Bruket var i drift fram till 1964. Omkring 1950 invigdes den folkhögskola som fortfarande har verksamhet på gården. De norra markerna vid Kocktorp avstyckades och såldes på 30-talet för egnahemsbebyggelse, dock fanns det lilla torpet kvar. Under 40-talet arrenderade torparen resterande delar av den öppna marken som då födde ett par hästar och 6-7 kor.

Landskapstrukturen med odling, vägar och gårdar har, liksom på så många platser, varit stabil under flera århundraden och fram till andra halvan av 1900-talet. Den fortsatta utvecklingen av gården till folkhögskola har inneburit förändringar av gårdsmiljön. Nuvarande tillfartsväg

till bruket är en sentida dragning tvärs över dalgången där gården ligger. Trots dessa förändringar är de historiska spåren i landskapet med gården och den tillhörande odlingsmarken fortfarande avläsbara.

Norr om Tollare träsk finns luftvärnsställningar från andra världskriget. Dessa skyttevärv är välbevarade och kommer så småningom att få ett högre kulturhistoriskt värde.

Biologiska värden

Tollare träsk har sedan många år en känd och stabil häckning av bl.a. smådopping och svart-hakedopping. Båda dessa doppingar trivs bäst i fiskfria småsjöar som Tollare träsk. Svarthake-doppingen betecknas som sårbar (VU) i rödlistan. Smådoppingen anses numera ha en relativt livskraftig stam och är ärför inte rödlistad men ändå skyddsvärd.

Kännetecknande för området är gamla och grova träd med rödlistade arter knutna till sig. Det finns gott om naturvärdesträd av ek över 150 år. Merparten av dessa finns i det centralt belägna området mellan Folkhögskolan och Tollare träsk. Ekbiotopen förekommer också som grupper av individer eller som enstaka ekar i blandskog. Liknande ekkoncentration finns på få andra platser i Nacka. Närmast jämförbara områden är Skuruparken och Nyckelviken. Bland de till ek knutna och intressanta arterna kan följande rödlistade arter nämnas: rutskinn, grå skärelav, rödbrun blekspik, blekticka och oxtungesvamp. Andra signalarter är brun nållav, gulpwdrad blekspik, ärgspik, rostfläck och sotlav.

Olika hackspettar förekommer. Mindre hackspett söker sig företrädesvis till lövskog och död klenved. Det är en rödlistad art som har observerats inom området liksom kattugglans bohål i de många gammelekarna.. Den lägre faunan är inte dokumenterad.

En annan trädbiotop inom området med höga biologiska värden är förekomsten av gamla tallar. Tallticka, som är en god signalart, förekommer på många ställen och även grovticka har påträffats. Tallarna har hög medelålder och i ytterdelen på grovbarkiga och soligt växande gamla tallar lever reliktbocken. Denna rödlistade art har dokumenterad förekomst i ett större antal tallar. Även om äldre gran inte är lika vanligt i Tollare finns signalarter knutna till denna, såsom gränsticka, granbarkgnagare och bronshjon. Blåmossa förekommer också.

Ett brandfält i sydvästra delen av området och ställvis riklig förekomst av död ved och lågor är andra indikatorer på skogsmiljöer med höga naturvärden.

I branterna förekommer såväl barr som löv och förekomsten av död ved är på många ställen hög.

REFERENSER

Detaljplaneprogram för Tollare, NCC m.fl.

Jansson Alfred E, Boo sockens historia, 1946.

Kvalitets- och gestaltningsprogram, NCC m.fl.

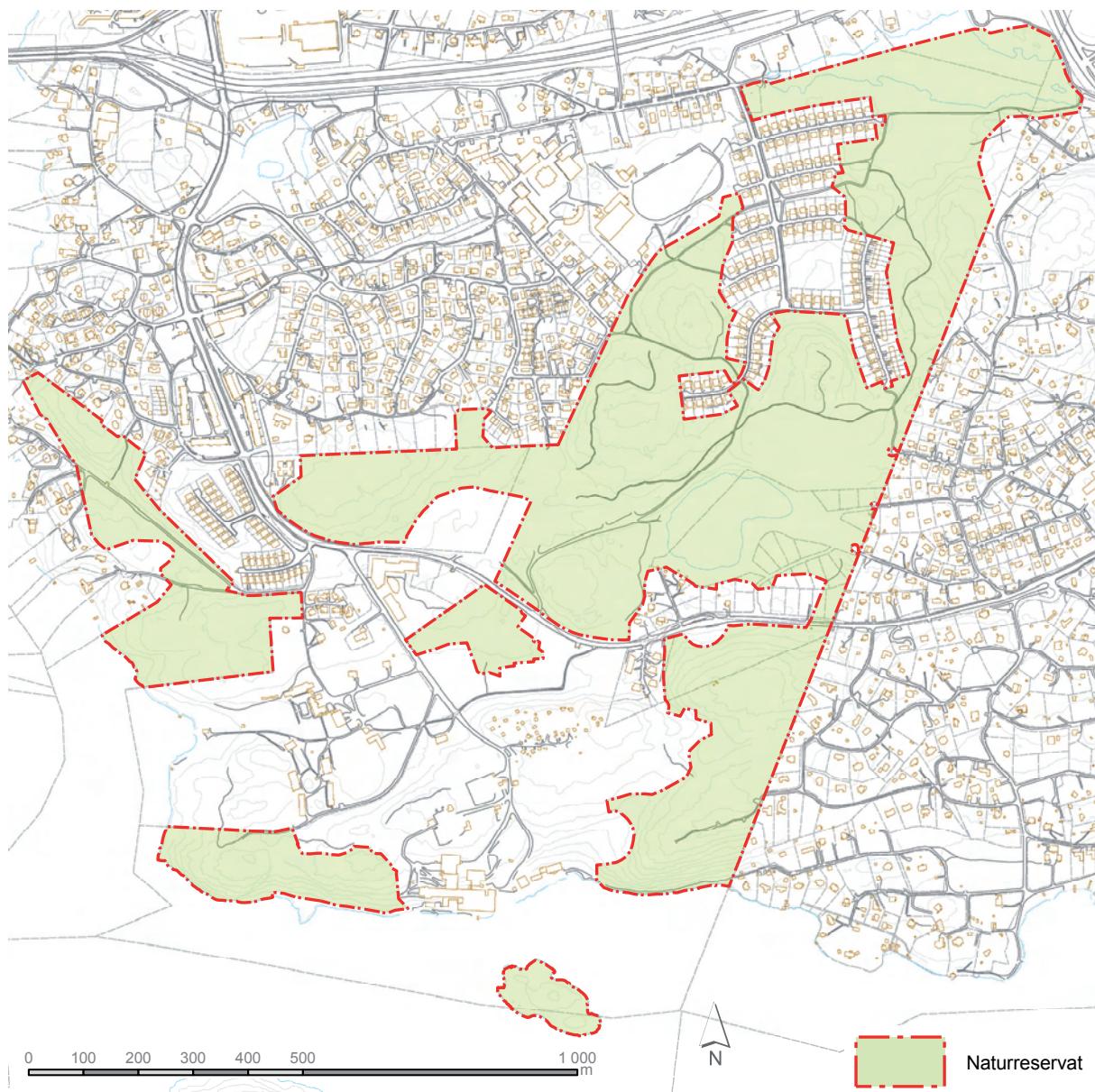
Nacka genom tiderna, www.nacka.se, Nacka Kommun 2004.

Strandskyddsutredning, Ekologigruppen

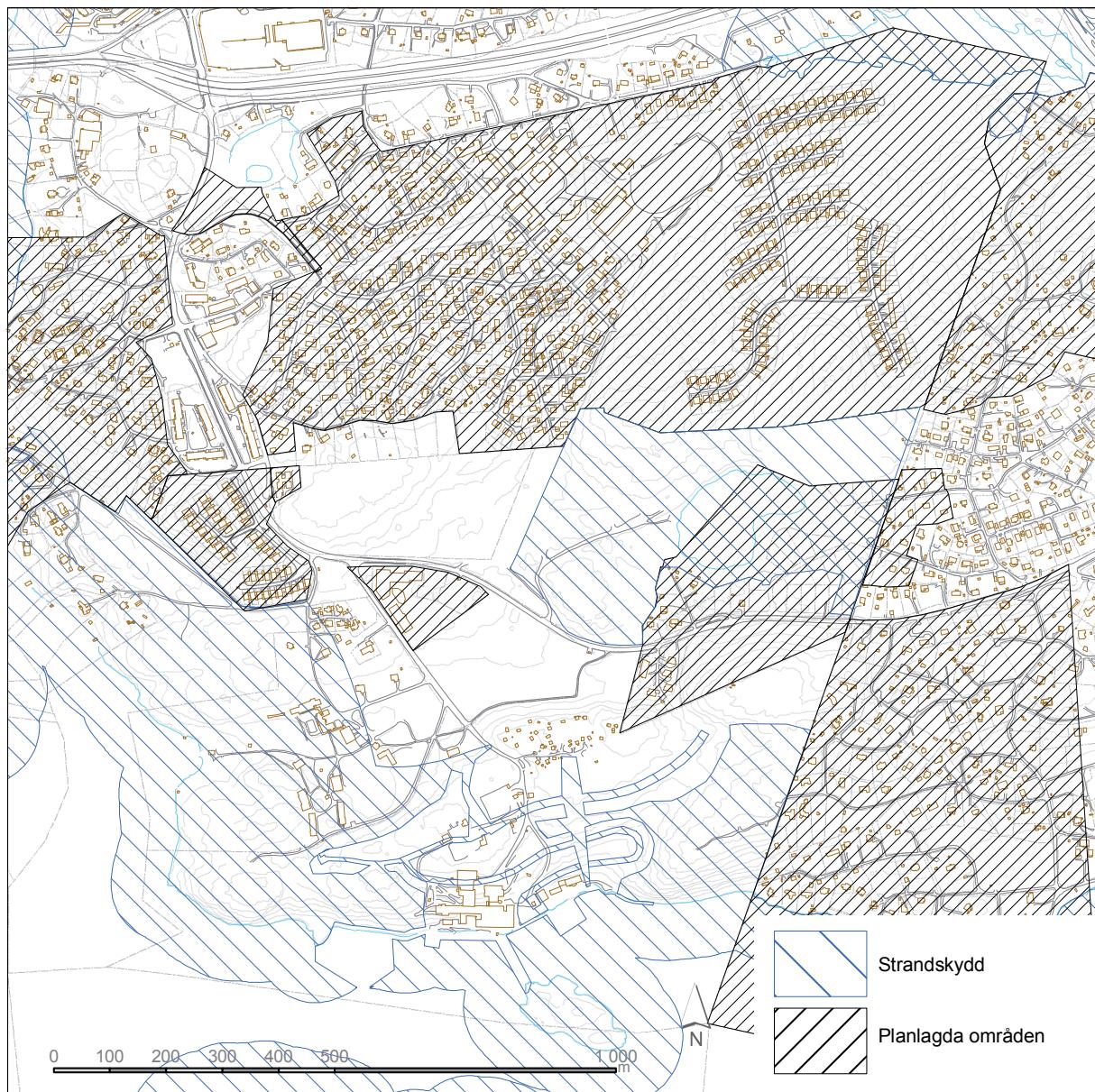
Tollare naturreservat; Rekreativvärden och avgränsningsöverväganden. Nacka kommun 2008.

Tollare naturreservat; Naturvärden. Nacka Kommun 2008.

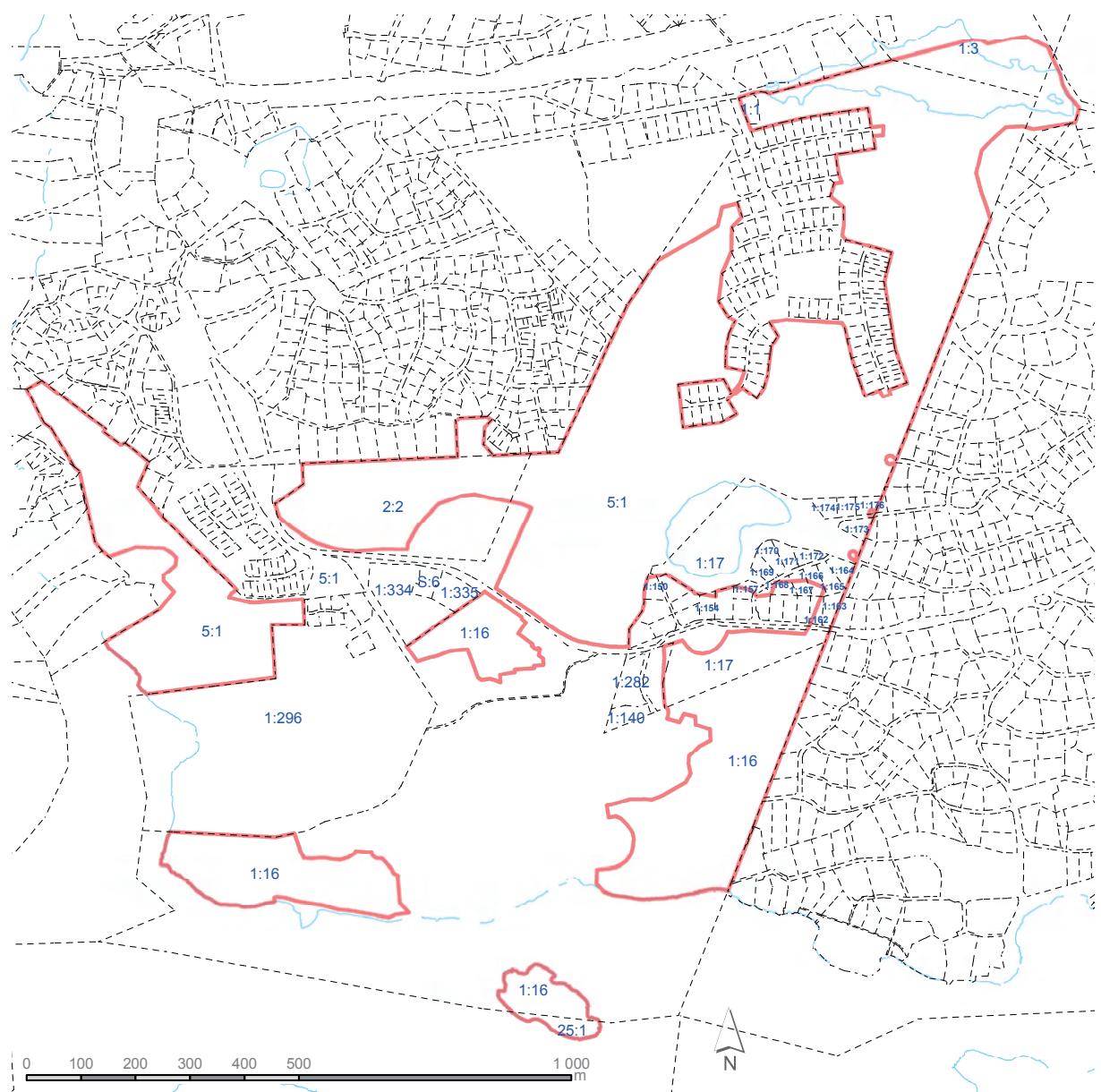
BESLUTSKARTA

FÖRORDNANDEKARTA

FASTIGHETSKARTA

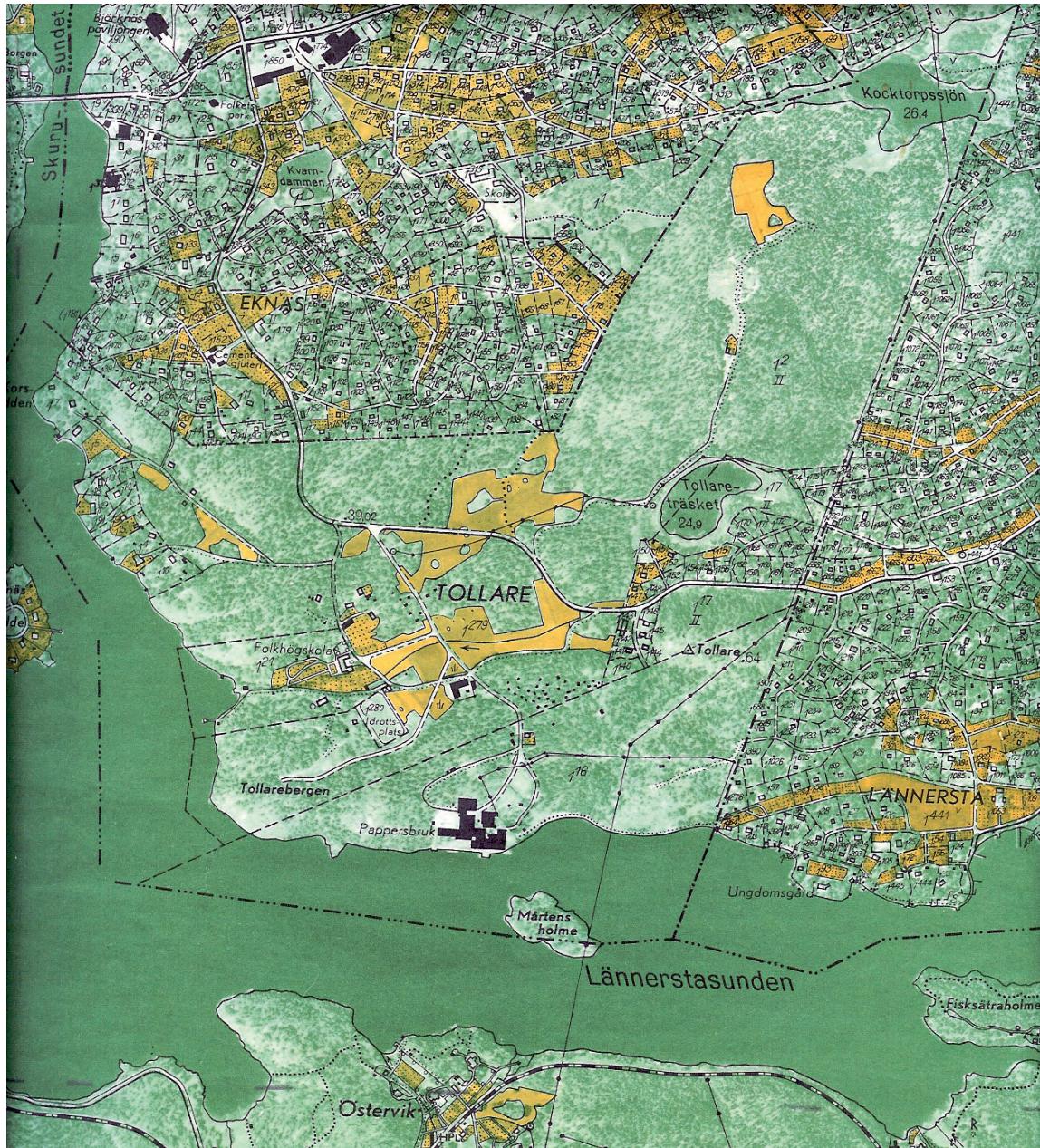

SKIFTESKARTA 1856

Bildkälla Lantmäteriverket

EKONOMISK KARTA 1952

Bildkälla Lantmäteriverket

SKÖTSELPLAN

**Naturreservatet Tollare
Nacka Kommun**

HUR RESERVATETS SYFTEN SKALL TRYGGAS

Rekreationsstråk bevaras genom återkommande röjningar i anslutning till stigar och vägar. Stränderna bibehålls som naturstränder, men viss gallring ska utföras för ökat rekreativsärde så att vy över vatten finns på valda sträckor.

Ädellöv gynnas och äldre ädellövträd skyddas. Karaktär av ekhage eller lund eftersträvas beroende på vilka värden som domineras i de enskilda bestånden.

Äldre tallbestånd lämnas för fri utveckling och äldre tallar skyddas.

Skötsel av skog i övrigt inriktas på en hög frekvens av äldre träd.

Skötseln ska gynna skyddsvärda arter som finns i eller kan antas spridas till reservatet bl.a. genom sparande av död ved på lämpliga platser.

Rekreativsärdet ska förstärkas med förbättrade möjligheter att röra sig längs naturstråk i området genom byggande av stigar och trappspänger.

Generella anvisningar

Skadade eller döda träd ska tas ner i de fall reservatsförvaltaren bedömer dem utgöra en risk. Död ved läggs på lämpliga platser. Stora träd ska gynnas genom frihuggning. Om slitage på mark uppstår pga ökat rekreativsnyttjande kan åtgärder vidtas för att höja slitagetåligheten.

SÄRSKILDA PLANERINGSÅTGÄRDER

Vattenreglering av Tollare träsk

Tollare träsk ska undersökas utifrån fågellivets krav. Avrinningsområde och hydrologi ska fastställas. Lämplig vattennivå och metod för reglering ska utredas före ombyggnation av utlopp. Nivåregleringen fastställas om så erfordras i vattendom.

Fågelskådning vid Tollare träsk

Norr om Tollare träsk finns fyllnadsmassor med uppväxande slyskog. För att säkerställa möjlighet till fågelskådning får röjning och gallring utföras inom området.

Skötsel av gamla och grova träd

Äldre träd ska ges lämpliga åtgärder. Utgångspunkten för arbetet är såväl trädens fortlevnad som andra förutsättningar som kan vara väsentliga för trädens värde som substrat för andra organismer, t.ex. solbelysning.

Återväxt av träd

För kommande generation av stora träd ska träd väljas ut och gynnas aktivt för att säkra tillväxten av kommande trädgenerationer.

Stigar

Stigar utförs enligt skötselplanekartan sid. 29 och stigar, släntstöd, trappor och trappspänger

ska anpassas till terrängen. Åtgärder i syfte att förbättra framkomligheten för äldre och rörelsehandikappade ska utföras där så är lämpligt.

PRIORITERING AV LÖPANDE ÅTGÄRDER

Goda rekreationsmöjligheter

Områdets vägar och stigar ska kontinuerligt underhållas så att framkomligheten är god. Ytskikten ska hålla god standard och justeras vid behov. Röjningar utmed vägar och stigar ska utföras så att dessa är säkra och upplevs som trygga.

Renhållning av god kvalitet

Då naturupplevelse kräver frihet från avfall ska renhållning ges hög prioritet. Grenar från träd och annat biologiskt material från området är inte avfall. Vid reservatets iståndsättande ska området städas från rester av betong och metall och sentida utfyllnader får bortschaktas.

Skötsel av gamla träd

Av biotopskötselåtgärder bedöms gynnande av gamla grova träd vara en åtgärd som ger både hög biologisk mångfald och stort utbyte upplevelsemässigt. Här ingår också åtgärder för att gynna återväxten. Frihuggning i anslutning till stora träd kan utföras.

HUVUDSKÖTSELOMRÅDEN- SKÖTSELBIOTOPER

Öppet vatten

Mål

Fortsatt naturligt öppet vatten. Flytbladsväxter förekommer i begränsad omfattning.

Iståndsättande åtgärder

För Tollare träsk ska en optimal vattennivå för fågellivet fastställas och det nya utloppet ska anordnas så att denna nivå upprätthålls. För Kocktorpssjön ska inga iståndsättningsåtgärder utföras.

Löpande åtgärder

Klippling av vattenvegetation i Kocktorpssjön i den omfattning reservatsförvaltaren finner lämplig. Renhållning.

Vassar

Mål

Fortsatt naturliga vassar. Flytbladsväxter förekommer.

Iståndsättande åtgärder

Inga

Löpande åtgärder

Normalt inga åtgärder utöver renhållning.

Öppen gräsmark

Mål

Helt öppen gräsmark med enstaka solitärträd. Gränser mot sluten mark ska där så är lämpligt ha täta flersiktade bryn med bärande buskarter som slån och rosor. På Tollareängen ska del av den öppna gräsmarken kunna nyttjas för bollspel.

Iståndsättande åtgärder

Yta som ska nyttjas för bollspel justeras till erforderlig jämnhet.

Löpande åtgärder

Årlig slätter, företrädesvis med ängsslätter utförd med skärande redskap och upptagning av gräset. Borttagning av inväxande asp i bryn. På yta för bollspel och lek klipps gräset kontinuerligt under växtsäsong.

Ekhage

Mål

Ekdominerad mark med så hög andel grova och gamla träd som möjligt. Låg slutenhet. Fältskikt med hög slitagetålighet med tanke på högt rekreativt värde.

Iståndsättande åtgärder

Frihuggning av värdefulla träd och återväxtträd. Kraftig gallring av framförallt barrträd för att gynna framväxten av ett slitagetåligt fältskikt. Insådd av ängsmarksflora och slitagetålig flora.

Löpande åtgärder

Under en övergångsperiod kan årlig slätter av ruderatväxter vara motiverad. Röjning var 3:e år. Gallring var 6:e år.

Återställningsmark med ek

Mål

Återgång till omgivande marks karaktär, från utfyllnad till ekskog.

Iståndsättande åtgärder

Inga åtgärder får medföra att värdefulla ekarna skadas. Återställande till ursprunglig marknivå ska eftersträvas genom borttagning av främmande material, särskilt kring träd. Avjämning ska ske med såbädd av omgivande marks jordart eller av mager sand. Naturlig igenväxning är normalt att föredra. Eventuell insådd eller vegetationsetablering ska överensstämma med omgivningen.

Löpande åtgärder

Under en övergångsperiod kan årlig slätter av ruderatväxter vara motiverad. Röjning var 3:e år. Gallring var 6:e år.

Ekskog, ekgrupper och enstaka ekar

Mål

Ek, så hög andel grova och gamla träd som möjligt. I andra hand andra lövträd.

Iståndsättande åtgärder

Frihuggning av värdefulla träd och återväxtträd.

Löpande åtgärder

Röjning var 3:e år. Gallring var 6:e år

Löv- och blandskog

Mål

Skog med såväl barr- som lövträd med inslag av grova träd. Så stor förekomst som möjligt av grova träd, gamla träd och ädellövträd.

Löpande åtgärder

Gallring var 10:e år. Frihuggning av grova ekar och tallar. Gynnande av grov asp, björk och äldre gran. Naturlig död ved ska lämnas så långt möjligt.

Orört- Tallskog, Branter, Äldre barrblandskog, Lövsumpskog

Mål

Orörda bestånd med hög andel död ved. Förekomst av både löv- och barrträd.

Löpande åtgärder

Lämnas utan åtgärd förutom röjning utmed stigar och vägar. Död ved lämnas. Äldre tallar och ekar friställs.

Blandskogsholme

Mål

Trädbevuxen med såväl barr- som lövträd. Så stor förekomst som möjligt av grova träd, gamla träd och ädellövträd.

Iståndsättande åtgärder

Om holmen görs ytterligare tillgänglig genom en broförbindelse ska ytskikt på stigar och holmens service anpassas utifrån tillgänglighet, säkerhet och trygghet. Gallring ska utföras för att gynna tillväxt av slitagefälskikt. Om bro inte byggs ska området lämnas utan åtgärd.

Löpande åtgärder

Röjning utmed stigar om broförbindelse byggs. Frihuggning av grova tallar och ekar.

ANORDNINGAR OCH ANLÄGGNINGAR

Gång- och cykelvägar

Mål

Gångvägarna ska vara terränganpassade och vara framkomliga genom rimlig ytjämnhet och avvattnning. Bredd 2-2,5 m. Belysning enligt kommunens standard.

Iståndsättande åtgärder

Ytskikt ska vara av asfalt.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga. Riskträd som kan komma att falla över väg tas ner.

Stigar typ 1

Mål

Stigar av typ 1 ska vara iordningsställda men inte av vägkaraktär. Funktionellt innebär det lägre ytjämnhet och funktionell avvattning. Bredd 1-1,2 m, trappor kan förekomma. Belysning förekommer normalt inte, om behov uppstår utförs den som punktvis belysning.

Iståndsättande åtgärder

Ytskikt ska vara av grus. Släntstöd utförs där så krävs. Trappor byggs på erforderliga platser.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga. Vindfälten över stig kapas och välts åt sidan.

Stigar typ 2

Mål

Stigar av typ 2 utgörs av underlättande åtgärder för den som normalt rör sig i terräng. Stigar ska så långt det är möjligt underordna sig omgivningen. Funktionellt innebär det att inga särskilda krav ställs på ytjämnhet. Bredd 0,5-1,0 m, enkla trappspänger kan byggas vid större lutning. Belysning ska inte förekomma.

Iståndsättande åtgärder

Ytskikt av grus. Trappspänger med ledstång byggs på erforderliga platser. På svårframkomliga bergiga partier kan enkel ledstång av järn fästas i berget.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Motionsspår

Mål

Belyst motionsspår med god standard för rekreation.

Iståndsättande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Löpande åtgärder

Återkommande röjningar utmed spåret för god sikt, trygghet och framkomlighet samt övriga åtgärder som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Informationsanläggningar

Mål

Informationsskyltar med karta ska finnas vid reservatets entréer och på ytterligare några platser enligt skötselplanekarta s. 29. Utöver grundläggande reservatsdata ska information ges om intressanta målpunkter i reservatet samt gångvägnät och stigar. Ev. utmärkning av spår samt vägvisningsskyltar görs tydliga och hållbara.

Iståndsättande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Sittplatser

Mål

Ett antal enkla bänkar i trä kan placeras utmed stigar. Utmed huvudgångstråken placeras soffor.

Iståndsättande åtgärder

Utplacering av bänkar och soffor.

Löpande åtgärder

Underhåll av bänkar och soffor.

Brygga

Mål

Brygga för fågelskådning.

Iståndsättande åtgärder

Ersättning av befintlig brygga med likvärdig i bra skick.

Löpande åtgärder

De som förvaltaren bedömer nödvändiga.

Vattenregelringsanordningar

Mål

Upprätthållande av ur naturvärdeperspektiv optimala vattenförhållanden i Tollareträsket genom reglering.

Iståndsättande åtgärder

Ombyggnad av utlopp med anläggande av ny utloppsledning och reglerbar tröskel.

Löpande åtgärder

Reglering enligt vattendom. Underhåll av anordningarna.

Parkeringsplatser

Mål

Befintlig parkeringsmöjlighet norr om Sockenvägen behålls. Ny parkeringsyta i väster i ordningställs.

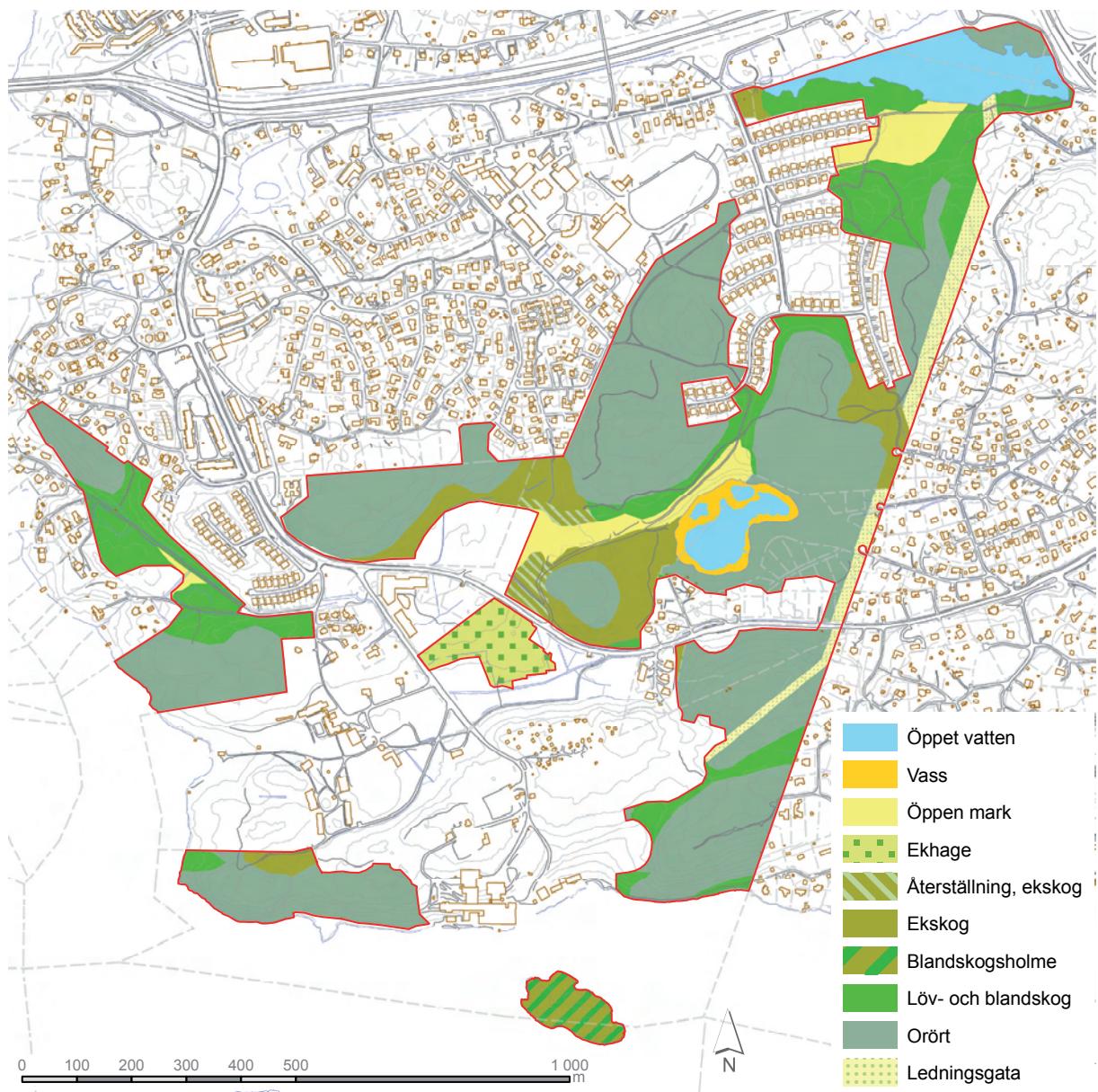
Iståndsättande åtgärder

Befintlig parkeringsyta rustas med ytskikt av grus. Ny parkeringsyta i väster i ordningställs.

Löpande åtgärder

Justering av ytskikt vid behov.

SKÖTSELBIOTOPER

SKÖTSELPLANEKARTA

